

Відділ освіти Лозівської міської ради
Лозівська міська станція юних натуралістів

**Інформація про діяльність
Лозівської міської станції юних натуралістів
до 85-річчя юннатівського руху в Україні**

Лозова
2010 р.

Лозівська міська станція юних натуралістів заснована в жовтні 1966 року (рішення виконавчого комітету Харківської обласної ради депутатів трудящих №550 від 10.10.1966 року).

Перший директор СЮН – Коваленко Павло Гаврилович, ветеран Великої вітчизняної війни, орденоносець, педагог з великої літери, чуйна, добра, порядна людина, любив природу та зображував її на своїх картинах. Павла Гавриловича вже давно немає, але пам'ять про нього живе в наших спогадах, його картинах, які він любив дарувати своїм колегам.

З 1973 року директор – Загребельна Лариса Олександрівна, відмінник освіти. З 2001 року директор СЮН – Баранова Світлана Миколаївна.

Із спогадів директора Загребельної Л.О. (1973 – 2001 р.р.)

Станція юннатів була центром натуралістичної роботи з дітьми міста Лозова та Лозівського району. На СЮН працювало – 57 гуртків. На базі сільських шкіл працювали навчально-виробничі бригади, які освоювали

сільськогосподарську техніку, проводили селекційну роботу за завданнями вчених інституту овочівництва і баштанництва Української академії аграрних наук. На Лозівщині вперше було проведено конкурси професійної майстерності серед юннатів сільських шкіл (кролівників, овочівників). Про результати роботи членів учбово-виробничих бригад знали не тільки в області, а й в Україні. Кращими кролівниками стали юннати Краснопавлівської ЗОШ №1, Африканівської СШ, Орільської СШ кращими овочівниками славилися Катеринівська СШ, Новоіванівська СШ.

Кожна міська школа мала свою теплицю, де діти вирощували кімнатні квіти, проводили досліди над рослинами.

Юннати СЮН представляли свої експонати

на виставці досягнень народного господарства в Москві, неодноразово були відмічені грамотами, дипломами ВДНГ, директор нагороджена бронзовою медаллю, грамотами за участь в ВДНГ та високий рівень представлених дослідницьких експонатів. Загребельна Л.О. - відмінник освіти.

Перші керівники гуртків – Головань Раїса Антонівна, Захарова Ніна Дмитрівна, Романченко Григорій Кузьмич.

Із спогадів колишнього методиста Головань Р.А. (1967 – 1995 р.р.)

На початку свого існування станція знаходилася в приміщенні колишніх майстерень школи ім. Шевченка, (кімната площею - 35 м².) та навчально-дослідна ділянка 0,6 га в парку „Дружба”.

На той час на СЮН працювали гуртки «Юні садівники», «Юні тваринники», «Юні агрохіміки», «Юні рослинники», «Юні зоологи», «Юні ботаніки» .В закладі діяв живий куточок, в якому мешкали папуги, хом'ячки, голуби, кролики. Знайшли собі тимчасовий притулок поранені лисиця, чапля та ворона (юннати виходжували їх і відпускали на волю).

Юннати самі забезпечували тварин живого куточку кормами, висіваючи на навчально-дослідних ділянках просо, кукурудзу та соковиті корма (морква, буряк, капуста). Велика увага приділялась дослідницькій роботі: на ділянках двічі за вегетаційний період вирощували картоплю; за завданням підшефного радгоспу «Лозівський» проводили сортовипробування айстр (юннати самостійно вирощували айстри, збирали врожай, просіювали його до потрібного сорту - I, II, III).

Насіння здавали в радгосп «Лозівський», а на виручені кошти, які перераховувалися на банківський рахунок СЮН, возили кращих юннатів на екскурсії - на Чорне море, в Полтаву, Дніпропетровськ. Це було своєрідним стимулом роботи юннатів на навчально-

дослідницькій ділянці. Юннати Лозівської міської СЮН були постійними учасниками міських, обласних заходів - виставках, конкурсах. Кращі юннати щорічно нагороджувалися грамотами, медалями, свідоцтвами, подарунками.

Перше розширення станції відбулося в 1975 році, надано приміщення – житловий будинок з 4-х кімнат, земельна ділянка 0,05 га.

В 1990 році станція була переведена в помешкання колишньої середньої школи № 6.

Вересень 2002 року - Лозівська міська СЮН переведена в приміщення колишнього дошкільного закладу №15.

Загальна площа будівлі СЮН, приміщень 494 м², площа приміщень для занять – 249,2.

Загальна площа земельної ділянки 300 м², в тому числі: навчально-дослідної ділянки (квітники) – 68 м², зони відпочинку 110 м², господарської зони – 22 м². На ділянці 98 дерев, з них 70 фруктових (яблуні, черешні, абрикос, вишні, сливи, груші).

На сьогоднішній день Лозівська міська станція юних натуралістів – профільний позашкільний навчальний заклад, який забезпечує потреби учнів та учнівської молоді міста в додатковій освіті в галузі біології та екології, здійснює координацію природоохоронної, еколого-натуралістичної діяльності шкіл міста, організовує змістовне дозвілля учнів та учнівської молоді, являється інформаційно – консультативним центром для педагогів, учнів, та інших верст населення міста з різних питань, що стосується сфер її діяльності.

СЮН – одна з ланок неперервної біологічної освіти в місті Лозова.

В закладі працює 18 гуртків, в яких навчається 300 учнів.

На СЮН працює 7 педагогів, з них – директор, методист, 5 керівників гуртків.

Мета діяльності закладу : формування екологічно-творчої культури особистості.

Основні завдання:

- формування в учнів, прагнення й інтересу до пізнання об'єктів, явищ живої природи, вироблення вмій практичного та творчого застосування здобутих знань.
- формування світоглядних ціннісних орієнтацій по відношенню до природи;
- формування екологічного стилю мислення і відповідального ставлення до природи і свого здоров'я;
- створення умов для набуття учнями умінь і досвіду вирішення екологічних проблем (насамперед на місцевому рівні);
- залучення учнів до участі в практичній природоохоронній діяльності.

Колектив педагогів працює над методичною проблемою: «**Модернізація начально-виховного процесу в гуртках з метою створення умов для творчої самореалізації та розвитку дитини**».

Основні задачі для вирішення проблеми:

I. Підвищення якості змісту освіти:

- розвиток професіоналізму керівників гуртків;
- створення належних умов для інноваційної діяльності, педагогічної ініціативи педагогів;
- удосконалення науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу;
- забезпечення когнітивного та креативного розвитку вихованців;
- забезпечення всебічного розвитку учнів-вихованців з різних напрямків виховання

II. Удосконалення організації навчально-виховного процесу

- формування у учнів позитивного ставлення до роботи в гуртках;
- розвиток дитячого самоуправління;
- формування мотивації учнів до творчого самовдосконалення;
- створення умов для диференційованого навчання;
- створення умов для науково-дослідницької роботи;
- створення умов для стимулювання інноваційної діяльності педагогів

На СЮН проводиться навчально-виховна, організаційно-масова, інформаційно-методична робота.

Робота в гуртках спрямована на створення умов для творчої самореалізації та розвитку дитини.

Юннати гуртка **«Юних квітників»** отримують знання та навички по догляду за кімнатними квітами, рослинами квітників.

Видовий склад кімнатних рослин на СЮН – 110 видів.

Гурток **«Юних акваріумістів»** надає можливість оволодіти практичними навичками по створенню та утриманню акваріумів різних типів.

Учні проводять дослідницьку роботу з акваріумними рибами, рослинами.

На заняттях гуртка **«Юних друзів природи»** учні проводять фенологічні спостереження, дослідження в природі, працюють на екологічних стежках.

Гурток **«Фітодизайнер»** користується популярністю серед учнів середнього та старшого шкільного віку. Роботами вихованців гуртка здійснюється естетичне оформлення приміщень закладу.

Основною метою гуртка **«Юних екологів»** є набуття старшокласниками навичок і досвіду в розв'язанні екологічних проблем, залучення їх до практичної природоохоронної роботи.

Біологічний відділок на СЮН – основна база для роботи гуртка **«Домашні улюбленці»**, який є найулюбленішим для учнів молодшого та середнього шкільного віку. Відділ налічує 16 видів тварин.

Пріоритетною в закладі є **експериментально-дослідницька робота**. Щорічно юні обдарування СЮН беруть участь в захисті науково-дослідницьких робіт МАН. Серед учасників захисту є переможці обласних, Всеукраїнських конкурсів.

Учні-вихованці, педагоги СЮН висвітлюють природоохоронну діяльність закладу в засобах масової інформації: місцевій газеті «Голос Лозівщини», Всеукраїнських молодіжних журналах «Юний натураліст», «Паросток», а також презентують роботу гуртків на місцевому телеканалі «Сигма».

Організаційно-масова робота на СЮН спрямована на:

- розвиток та становлення особистості;
- організацію екологічно грамотного та корисного дозвілля;
- зміцнення та підтримання фізичного та психічного здоров'я учнів;
- сприяння згуртованості учнівського колективу;
- підготовку вихованців до активної професійної та громадської діяльності із охорони навколишнього природного середовища.

Форми проведення масових заходів:

- природоохоронні акції;
- свята, ранки;
- екологічні аукціони;
- інтелектуальні, ділові ігри;
- години спілкування;
- виставки дитячих робіт;
- конкурси;
- спортивні змагання;
- біологічні вечорниці;
- обрядові свята;
- театралізовані заходи;
- розважально-пізнавальні заходи

«Міс Весна»

Новорічне свято

«Масляна»

«Козацькі розваги»

Головний напрямок роботи – екологічне виховання, здійснюється в тісному поєднанні з іншими напрямками виховання:

- національно-патріотичним вихованням;
- естетичним вихованням;
- вихованням здорового способу життя;
- трудовим вихованням;
- морально-правовим, превентивним вихованням

Операція «Листя в землю!»

**Театралізований захід
«Порядунок зеленої красуні»
в рамках операції «Ялинка»**

Підгодівля зимуючих птахів

**Підготовка до конкурсу на
кращу годівничку**

Година спілкування з лікарем

Українські вечорниці

Зустріч з психологом

Заготівля сіна

Очищення ставу від бруду

Всі ці напрямки роботи взаємопов'язані, доповнюють один одного і ставлять за мету, в кінцевому результаті, **забезпечення формування у учнів високої екологічної культури та розвиток всебічно обізнаної, розвинутої особистості.**

Інновації в роботі закладу за останні 5 років

Головне завдання інноваційної діяльності в закладі - створення умов для розвитку особистості учнів, реалізація творчого потенціалу педагогів і вихованців на основі співробітництва, співтворчості та взаємодії, підвищення самостійності, ініціативи кожного члена колективу.

- Розроблено дві авторські навчальні програми для гуртків «Фітодизайнер», «Домашні улюбленці» (2009 р.)
- Створена школа сприяння здоров'ю «Людина – довкілля» (2004р.)
- Створене учнівське самоврядування – Рада старост «Паросток» (2006р.)
- Започаткована участь педагогів в міських педагогічних ярмарках (2007 – 2009рр.)
- Створене ММО керівників гуртків натуралістичного профілю (2005р.)
- Впроваджуються в навчально-виховний процес інноваційні педагогічні технології (особистісно орієнтованого навчання, групової навчальної діяльності, проблемні, проектні технології, технології створення ситуації успіху) – 2003 – 2009 рр.

Робота творчої групи по підготовці до педагогічної ради

Групова діяльність на заняттях гуртка

СЮН підтримує тісний зв'язок з:

1. Вищими навчальними закладами:

- ❖ з Харківським національним педагогічним університетом імені Г.С.Сковороди – кафедри зоології, ботаніки;
- ❖ з Харківським національним університетом імені В.Н.Каразіна – кафедри зоології, ботаніки;
- ❖ з Харківським аграрним університетом імені В.В.Докучаєва – кафедра рослинництва

2. З громадськими організаціями:

- ❖ міжрайонною екологічною інспекцією;
- ❖ відділом у справах сім'ї та молоді міської державної адміністрації;
- ❖ товариством мисливського господарства

3. Відділом благоустрою міської ради

4. Школами, позашкільними навчальними закладами, дошкільними навчальними закладами міста

5. Шефськими підприємствами:

- ❖ ОАО «Лозівське»
- ❖ КП «Водоканал»
- ❖ Магазин «Зелений світ»

Лозівська міська СЮН - неодноразовий переможець обласних, Всеукраїнських заходів, має нагороди, серед них:

- Грамотою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді нагороджена Лозівська СЮН, за вагомий внесок у оздоровлення довкілля, збереження існуючих насаджень, благоустрою садово – паркового господарства, оволодіння сучасними технологіями вирощування лісових культур під час трудової акції «Юннатівський зеленбуд»(2007 р.)
- Грамотою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді нагороджено гурток «Фітодизайнер» за I місце в Всеукраїнському конкурсі «Парки – легені міст і сіл»(2008 р.)
- Грамотою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді, нагороджено колектив Лозівської СЮН, учасник акції «День юного натураліста» за ефективну організаційно-масову роботу по залученню учнівської молоді до практичної природоохоронної діяльності (2009 р.)
- Грамотою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді нагороджена Лозівська СЮН, за проведену організаційну роботу по залученню учнівської молоді до озеленення в рамках Всеукраїнської трудової акції «Парад квітів біля школи» (2008 р.)
- Грамотою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації нагороджено гурток «Юних екологів» (керівник Козюра Л.М.) за перемогу в обласній виставці «Щедрість рідної землі» за напрямком «Експериментальна робота з біології» (жовтень 2008р.)
- Грамотою Президії Харківської обласної ради Українського товариства природи (УТОП) нагороджено Остапенко Яну, вихованку гуртка «Юні квітникарі» (керівник Гавриленко Г.В.), за

перемогу в обласному конкурсі «Юний дослідник» (квітень 2008р.)

- Грамотою Президії Харківської обласної ради Українського товариства природи (УТОП) – нагороджено Заїку Юлію, вихованку гуртка «Юних друзів природи» (керівник Гавриленко Г.В.), за перемогу в обласному конкурсі дитячих робіт «Замість дерева – гілка» (січень 2008р.)
- Подякою НЕНЦУ відмічено Лозівську СЮН за проведену роботу по залученню учнівської молоді до озеленення в рамках Всеукраїнської трудової акції (2008р.)
- Дипломом III ступеня XV Харківської обласної виставки педагогічних ідей та технологій – нагороджено Гавриленко Г.В., керівника гуртка за збірку творчих доробок «Метод проектів як форма роботи в позашкільному натуралістичному закладі» (2008р.)
- Грамотою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації – нагороджено педагогічний колектив Лозівської СЮН за вагомий внесок у виховання творчої особистості дитини, інноваційний підхід до реалізації завдань сучасної державної політики (2008р.)
- Грамотою Президії Харківської обласної ради Українського товариства природи (УТОП) – нагороджено Шукалюкова Л.В., методист за значний вклад у справу екологічного виховання підростаючого покоління, високий науковий рівень методичних розробок (травень 2009 р.)
- Дипломом III ступеня XVI Харківської обласної виставки педагогічних ідей та технологій – нагороджено Богуславська С. М., керівника гуртка за збірку творчих доробок «Використання дидактичних ігор на заняттях гуртків натуралістичного профілю» (2009р.)

- Грамотою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації – нагороджено педагогічний колектив Лозівської СЮН за вагомий внесок у виховання творчої особистості дитини, інноваційний підхід до реалізації завдань сучасної державної політики (2008р.)
- Грамотою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації – нагороджено гурток «Юні квітникарі» (керівник Гавриленко Г.В.), переможця обласної виставки кращих робіт юннатів «Щедрість рідної землі» у рамках Всеукраїнського конкурсу «Мій рідний край, моя земля» (2008р.)
- Грамотою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації – нагороджено гурток «Фітодизайнер» (керівник Шукалюкова Л.В.), переможця обласної виставки новорічних композицій «Зимовий вернісаж» (2009р.)
- Грамотою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації, Харківського обласного Палацу дитячої та юнацької творчості – нагороджено гурток «Домашні улюбленці», переможець обласної виставки «Щедрість рідної землі» в рамках Всеукраїнського конкурсу «Мій рідний край, моя земля» (керівник Гавриленко Г.В. (2010р.)
- Грамотою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації, Харківського обласного Палацу дитячої та юнацької творчості –переможець обласного етапу Всеукраїнського юнацького фестивалю «В об’єктиві натураліста» Пономарьов Ілля (2010 р.)
- Грамотою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації, Харківського обласного Палацу дитячої та юнацької творчості –переможець обласного етапу Всеукраїнського юнацького фестивалю «В об’єктиві натураліста» Богуславський Роман (2010 р.)

- Грамотою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації, Харківського обласного Палацу дитячої та юнацької творчості –переможець обласного етапу Всеукраїнського юнацького фестивалю «В об'єктиві натураліста» Тесленко Тетяна (2010 р.)
- Грамотою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації, Харківського обласного Палацу дитячої та юнацької творчості – Шевченко Анна (керівник Шукалюкова Л.В.), переможець обласної виставки новорічних композицій «Зимовий вернісаж» (2010р.)
- Грамотою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації, Харківського обласного Палацу дитячої та юнацької творчості Косенко Ярослава переможець обласного етапу Всеукраїнського експериментально-дослідницьких робіт з біології, екології «Юний дослідник» (2010 р.)